

LATVIJAS REPUBLIKA
DAUGAVPILS NOVADA PAŠVALDĪBA
SVENTES VIDUSSKOLA

Reģ. Nr. 4213900519, Daugavpils iela 1a, Svente, Sventes pagasts, Daugavpils novads, LV 5473, tālrunis/ fakss 65429688,
e-pasts: skola@svente.lv

Audzināšanas darba programma

2018.-2021.gadam

I. Vispārīgie jautājumi

1. Sventes vidusskolas **audzināšanas darba programma** balstās uz valsts politiku izglītojamo līdzatbildības un dzīvesprasmju attīstībā, personīgās karjeras izaugsmē, skolas un vecāku sadarbības nozīmīgo lomu vienotu vērtībuzglītības principu iedzīvināšanā, dažādu institūciju un sabiedrības atbalstu izglītojamajiem un izglītības kvalitatīvi jaunas pieejas nostiprināšanai, kurā vienlaicīgi ar izglītības iegūšanu pastāv izglītojamā ieinteresētība savas dzīves veidošanā.

2. Visi skolas pedagogi iesaistās audzināšanas procesā. Klases audzinātājs vistiešāk veic audzināšanas darbību un sniedz atbalstu savas klases izglītojamajiem. Sadarbībā ar skolas pedagogiem un atbalsta personālu, izglītojamo vecākiem, valsts un pašvaldības institūcijām risina ar izglītojamo personības izaugsmi saistītus jautājumus, vienlaicīgi rūpējoties par pedagoģiski un psiholoģiski labvēlīgu klases vidi un veido saliedētu klases kolektīvu.

3. Audzināšanas darba programma ir skolas reglamentējošs dokuments, kas nosaka audzināšanas darba mērķus un uzdevumus un tai ir ieteikuma raksturs.

4. Programmā ir ievēroti un audzināšanas darbību reglamentē sekojoši normatīvie akti:

- Izglītības likums (29.10.1998.)
- Bērnu tiesību aizsardzības likums (19.06.1998.)
- Konvencija par bērnu tiesībām (20.11.1989.)
- MK 15.07.2016. noteikumi Nr. 480 "Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība"
- MK 21.05.2013. noteikumi Nr. 281 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem"
- MK 12.08.2014. noteikumi Nr.468 "Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu, pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatizglītības programmu paraugiem"
- "Klases stundu programmas paraugs" (Metodiskais līdzeklis; VISC, 2016.)
- MK 24.11.2009. noteikumi Nr. 1338 "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos"
- MK 21.05.2013. noteikumi Nr. 259 "Grozījumi Ministru kabineta 2009. gada 24. novembra noteikumos Nr. 1338 "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos"
- MK 01.02.2011. noteikumi Nr. 89 „Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi"
- MK 18.10.2005. noteikumi Nr. 779 "Noteikumi par vispārējās izglītības iestāžu pedagoģiskā procesa organizēšanai nepieciešamo obligāto dokumentāciju"
- Skolas audzināšanas darbu reglamentējoši normatīvie dokumenti:
- Sventes vidusskolas attīstības plāns;
- Audzināšanas darba programma ar pielikumiem(audzināšanas plāns kārtējam mācību gadam, klases audzinātāju plāni, klases stundu tematiskie plāni)
- Skolas iekšējās kārtības noteikumi
- Nolikums par vērtēšanas kārtību Sventes vidusskolā

II. Audzināšanas procesā iedzīvināmās vērtības un izkopjamie būtiskākie tikumi

1. Vērtības: dzīvība, cilvēka cieņa, brīvība, ģimene un laulība, darba tikums, kultūra, Latvijas valsts un latviešu valoda;

2. Tikumi:

- ✓ *atbildība* – griba un spēja paredzēt savas izvēles un rīcības sekas un rīkoties, respektējot cita cilvēka cieņu un brīvību;
- ✓ *centība* – čaklums, uzcītība, rūpība un griba jebkuru darbu veikt pēc iespējas mērķtiecīgāk, kvalitatīvāk un produktīvāk;

- ✓ *drosme* – izlēmība, baiļu pārvarēšana, rakstura stingrība, situācijas novērtēšana un cieņpilna rīcība, uzņēmība, centieni pēc taisnīgā un labā;
- ✓ *godīgums* – uzticamība, patiesums, vārdu un darbu saskaņa;
- ✓ *gudrība* – māka izmantot zināšanas labā veicināšanai savā un sabiedrības dzīvē;
- ✓ *laipnība* – vēlība, atsaucība pret citiem, pieklājība;
- ✓ līdzcietība – attīstīta empātija, vēlme iejusties otra pārdzīvojumos un aktīvs atbalsts;
- ✓ *mērenība* – rīcības un uzskatu līdzsvarotība, spēja nošķirt saprātīgas vēlmes no nesaprātīgām un atteikties no nevajadzīgā, atturēšanās no tā, kas traucē personas attīstību;
- ✓ *savaldība* – uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība, respektējot savu un citu cilvēku brīvību, kā arī cienot sevi un citus;
- ✓ *solidaritāte* – savstarpējs atbalsts un rīcības saskaņotība, rūpes par savu, citu un kopīgu labumu, demokrātisks dialogs ar citiem;
- ✓ *taisnīgums* – godprātīga lemsana, cilvēktiesību un citu saprātīgu interešu un morāles normu ievērošana;
- ✓ *tolerance* – iecietība, vēlme izprast atšķirīgo (piemēram, cilvēka ārējo izskatu, veselības stāvokli, uzvedību, viedokli, ticību, paražas)

III. Audzināšanas darbs balstīts uz sekojošiem principiem:

- ✓ *sadarbība* – audzināšanas jautājumu risināšanā iesaistās visas ieinteresētās puses: pedagogi, izglītojamie, ģimene, valsts un pašvaldības institūcijas, nevalstiskās organizācijas, sabiedrība;
- ✓ *sistēmiskums* – nodrošināta audzināšanas darba sistēma un attīstība;
- ✓ *nepārtrauktība un pēctecība* audzināšanas darba īstenošanā un mērķu sasniegšanā;
- ✓ *ilgtspēja* – izglītības lēmumu pamatotība un līdzsvarota attīstība;
- ✓ *vienotība un veselums* – audzināšanas darbība ir īstenojama vienotā izglītības procesā;
- ✓ *atvērtība* informācijai un dialogam, sadarbībai, inovācijām.

IV. Galvenie audzināšanas darba virzieni ir:

- Sevis izzināšana un pilnveidošana
- Piederība valstij
- Pilsoniskā līdzdalība
- Veselība un vide
- Drošība
- Karjeras izvēle

V. Audzināšanas darba prioritātes

➤ 2018./2019. mācību gads

Latvijas simtgades sagaidīšana. Pilsoniskās līdzdalības un iniciatīvas, lojalitātes un patriotisma veicināšana. Izglītojamo iesaistīšana interešu izglītībā, veicinot mērķtiecīgu karjeras izvēli.

➤ 2019./2020. mācību gads

Izglītojamo izpratnes veicināšana par izglītību, darbu, dabu, kultūru, valstisko identitāti kā vērtībām.

➤ 2020./2021. m. g. Skolas 100 gadu jubilejas sagaidīšana, izglītojamo pašiniciatīvas, atbildības un lepnuma par skolu veicināšana. Skolas padomes un skolēnu pašpārvaldes lomas palielināšana skolas demokrātiskā attīstībā.

VI. Audzināšanas darba mērķi, uzdevumi.

1. **Audzināšanas darba mērķis** ir sekmēt brīvas, atbildīgas, patstāvīgas, radošas un rīcībspējīgas personības attīstību, veicināt izglītojamo izpratni par vērtībām un tikumiem, sekmējot to iedzīvināšanu, bagātināt kultūrvēsturisko pieredzi un stiprināt piederību un lojalitāti Latvijas valstij.

2. Audzināšanas uzdevumi ir

- Veicināt kompetenču attīstību, kas mūsdienu informācijas tehnoloģiju attīstības un vērtību plurālisma apstākļos izglītojamajiem ļauj veiksmīgi darboties personisko un sabiedrības kopējo mērķu sasniegšanai. Īpaši aktualizējamas lasītprasme, digitālā kompetence, medijpratība un drošumpējas stiprināšana.
- Stiprināt izglītojamo patriotismu un valstiskās identitātes apziņu, kopt skolas un vietējās kopienas tradīcijas un iesaistīties valstiski nozīmīgos notikumos, aktivitātēs. Uzsākt mērķtiecīgu gatavošanos Latvijas un skolas simtgadei, apzinot ieceres un plānojot aktivitātes ilgtermiņā (2018.-2021.gadam).
- Pilnveidot izglītojamo līderības prasmes un skolēnu pašpārvaldes darbību, radot iespējas līdzdalībai izglītības procesa un izglītības iestādes vides veidošanā, lēmumu pieņemšanā, saglabājot un papildinot skolas tradīciju klāstu.
- Nodrošināt izglītojamo valstiskās un tikumiskās audzināšanas efektivitāti skolas pasākumos;
- Attīstīt izglītojamo pilsonisko atbildību ģimenes, izglītības iestāžu, vietējās kopienas līmenī un izpratni par valsts un sabiedrības drošību;
- Turpināt saskarsmes un savstarpējo attiecību kultūras izkopšanu;
- Latvijas Republikas likumdošanā noteikto pienākumu ievērošana atbilstoši vecumam; apkārtējās vides sakopšana un saglabāšana, resursu jēgpilna izmantošana;
- Motivēt bērnus un jauniešus iesaistīties interešu izglītības programmās, domājot par:
 - ✓ kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un Dziesmu un deju svētku tradīcijas nepārtrauktības nodrošināšanu;
 - ✓ karjeras vadības un darba prasmju attīstīšanu;
 - ✓ saturīgu un lietderīgu brīvā laika pavadīšanu un sociālo aktivitāti;
 - ✓ preventīvo darbu atkarību mazināšanai.

Audzināšanas uzdevumi attieksmes veidošanai ir veicināt izglītojamo:

- ✓ spēju brīvi un patstāvīgi domāt, attīstot kritisko domāšanu, morālo spriestspēju un sekmējot atbildīgu rīcību;
- ✓ sevis apzināšanos, pašizziņu, gribas audzināšanu, pašpilnveidi un pozitīvu pašvērtējumu, pašaudzināšanu mūža garumā;
- ✓ brīvību kā iespēju īstenot savus centienus un mērķus, neierobežojot citu personu pamattiesības, tajā skaitā brīvību;
- ✓ pašdisciplīnu, izpratni par pienākumiem un tiesībām un sekmēt to ievērošanu;
- ✓ cieņu pret dzīvību, sevi un citiem, veselību veicinošu un drošu paradumu izkopšanu;
- ✓ orientāciju uz ģimeni, laulību, paaudžu vienotības apzināšanos vērtību saglabāšanā, tautas ataudzē un valsts attīstībā;
- ✓ piederību Latvijas, Eiropas un pasaules kultūrtelpai, izpratni par vispārcilvēciskajām un kristīgajām vērtībām, latvisko dzīvesziņu, kultūras mantojumu, tradīcijām un to saglabāšanu, līdzdalību kultūras mantojuma un tradīciju pārnēsē un latviskās kultūrtelpas attīstībā mūsdienās;
- ✓ mērķtiecīgu attieksmi pret darbu kā personības pašrealizācijas un eksistences līdzekļu iegūšanas veidu un labklājības avotu;
- ✓ nacionālās identitātes un valstiskuma apziņu, lojalitāti Latvijas valstij, Satversmei un patriotismu;
- ✓ sadarbību izglītošanās procesā un ārpus tā, pilsonisko līdzdalību demokrātiskas sabiedrības nostiprināšanā;
- ✓ atbildību par dabas un apkārtējās vides aizsardzību un ilgtspēju.

3. Izglītojamo audzināšanu īsteno:

1. Mācību stundās, klases audzinātāja stundā, ārpusstundu nodarbībās, starprīžos, interešu izglītības programmās, dažādos skolas organizētajos pasākumos un projektos, ikdienas sadzīves situācijās;
2. Pievēršot uzmanību skolēnu sociāli emocionālajai audzināšanai – savstarpējo attiecību kultūrai, konfliktu risināšanai, vardarbības mazināšanai, iecietības veicināšanai, savu pienākumu un tiesību ievērošanai, pamatvērtību popularizēšanai

(klases stundas, diskusijas, pieredzes apmaiņa, lomu spēles, tikšanās ar speciālistiem, labdarības akcijas);

3. Atbalstot skolēnu pašpārvaldes darbību un veicinot pieredzes popularizēšanu, nodrošinot skolēnu pašpārvaldes skolas dzīves jautājumu risināšanā, spēju brīvi un patstāvīgi domāt un atbildīgi rīkoties, pašdisciplīnu, izpratni par pienākumiem un tiesībām; (informēšana, pasākumu organizēšana, aptaujas, akcijas u.c.);

4. Veicinot skolā interešu izglītības programmu daudzveidību un to īstenošanu atbilstoši skolēnu interesēm un skolas finansējumam (interesu izglītības programmu piedāvājums, piedalīšanās skolas un ārpuskolas pasākumos, valsts skatēs un konkursos);

5. Attīstot attieksmi pret darbu, kā personības pašrealizācijas un eksistences līdzekļu iegūšanas veidu, organizējot pasākumus karjeras izglītības īstenošanā (Karjeras izglītības stundas, Ēnu dienas, klases stundas, atvērto durvju dienas, konsultācijas, anketēšana, ekskursijas, tikšanās ar vecākiem, skolas absolventiem, citu skolu pārstāvjiem, vietējo uzņēmumu darbiniekiem);

6. Attīstot izglītojamo atbildību par dabas un apkārtējās vides aizsardzību un ilgtspēju darbojoties vides izglītības aktivitātēs, projektos;

7. Attīstot cieņu pret dzīvību, sevi un citiem, drošu paradumu izkopšanu, organizējot pasākumus skolēniem par drošības jautājumiem un rīcību ekstremālos apstākļos, veselīgu dzīvesveidu un atkarību profilaksi (tikšanās, praktiskas nodarbības, klases stundas, konkursi, mācību ekskursijas u.c.).

VI. Sadarbība ar vecākiem

1. Organizē un pārrauga skolas administrācija:

- skolas padomes sanāksmes, ne mazāk kā divas reizes gadā;
- nākamo pirmklasnieku un vecāku tikšanās ar klases audzinātāju jūnijā;
- vecāku dienas—2 x gadā (pēc skolas gada plāna). Iespēja apmeklēt mācību stundas, tikties individuālajās sarunās ar priekšmetu skolotājiem (reģistrācijas lapas), izglītojoši un informatīvi pasākumi;
- individuālās tikšanās ar vecākiem pie administrācijas—pēc nepieciešamības;
- atbalsts vecākiem – pēc vecāku iniciatīvas vai pēc administrācijas ierosinājuma (ieteikumi, saruna ar sociālo darbinieku, nodarbības pie psihologa);
- skolas pasākumi (Zinību diena, Ziemassvētku eglītes vakari, valsts svētkiem veltīti koncerti, Ģimenes un Mātes dienai veltīti pasākumi, pēdējais zvans, mācību gada noslēguma pasākums “Gada skolēns” izlaidumi u.c.);

2. Organizē klases audzinātājs, pārrauga skolas administrācija:

- klases vecāku sanāksmes –ne retāk kā 2 x gadā (sanāksmju protokols, reģistrācijas lapa);
- individuālās sarunas ar vecākiem –pēc skolotājas vai vecāku iniciatīvas (ieraksts e-klasē vai individuālās sarunas protokols pēc vajadzības);
- konfidenciālās sarunas ar priekšmetu skolotājiem, klases audzinātāju – pēc skolotāja vai vecāka iniciatīvas;
- informācijas sniegšana/saņemšana—individuālās sarunas, skolēna dienasgrāmatā, mykoob (sekmes, uzvedība, kavējumi un cita aktuālā informācija);
- neformāli klases pasākumi (mācību ekskursijas, pārgājieni, klases vakari, tematiskās pēcpusdienas) –līdzdalība pasākumu organizēšanā un piedalīšanās tajos, izvērtēšana.

VII. Klases audzināšanas darba plāns

1. Klases audzinātājs, ņemot vērā skolēnu vajadzības un skolas Audzināšanas programmu, kā arī valsts izvirzītās audzināšanas darba prioritātes, izstrādā savu audzināšanas darbības plānu, kurā ietver un atspoguļo:

- klases stundas;
- skolēnu izpēti;
- skolotāju, skolēnu un vecāku sadarbību;
- ārpusstundu aktivitātes.

2. Klases audzinātāju stundu plāns tiek veidots 35 klases stundām (9. un 12.klasei –33 stundas):
3. Ņemot vērā klases vajadzības, klases audzinātājs izvēlas nepieciešamo stundu skaitu tematu apguvei, klases stundās izmantojamās metodes un paņēmienus;
4. Klases stundas klases audzinātājs pēc nepieciešamības var plānot kā organizatoriskās, gatavojoties dažādiem pasākumiem (Ziemassvētku noformējums, priekšnesumu sagatavošana u.c.);
5. Klases stundu laikā var būt organizēti pasākumi, tikšanās visām klasēm kopā vai atsevišķām klašu grupām, kas atbilst tematiskajām grupām;
6. Audzināšanas temati tiek aplūkoti arī vairāku mācību priekšmetu stundās, tādējādi klases audzinātājam ieteicams sadarboties ar attiecīgā mācību priekšmeta skolotāju;
7. Klases audzināšanas stundu tematiskai plānošanai ieteicams izmantot 2016. gadā Valsts izglītības satura centra izstrādāto metodisko līdzekli „Klases stundu programmas paraugs,” Metodiskie materiāli atrodami Valsts izglītības satura centra mājas lapā www.visc.gov.lv
8. Informācijas sniegšana vecākiem – skolēna dienasgrāmatā, Mykoob, Daugavpils novada novada avīzē un mājas lapā;
9. Paaudžu sadarbības un sabiedrības vienotības veicināšanai izmantojamas dažādas formas (radošās darbnīcas, sapulces, koncerti, konferences, vecāku vakari, ģimeņu sporta diena, konkursi, rokdarbu izstādes).

VII. Izmantojamās metodes un darba formas:

- **izpratnes veidošanai:** sistemātisks izklāsts, pārrunas, literatūras izmantošana un lasīšana, diskusijas u.c.;
- **attieksmju veidošanai:** situācijas analīze, pašanalīze, mācību ekskursijas, pārgājieni, projekti, u.c.;
- **prasmju veidošanai:** interešu izglītības programmas īstenošana, demonstrējumi, drošības pasākumi (evakuēšanās, Noteikumu diena), novērojumi brīvā dabā, lomu spēles, grupu darbs, pētījumi, projektu metode, akcijas, tikšanās, konkursi, draudzības pasākumi u.c.;
- **darba formas:** audzināšanas stundas, skolēnu izpēte (anketas, aptaujas u.c.), svētku un atceres dienas, skolas un klases pasākumi, tematiskie vakari, sporta pasākumi, radošie projekti un darbnīcas, zinātniski pētnieciskie darbi.

VIII. Klases audzinātāja ikdienas uzdevumi:

1. iepazīstināt skolēnus ar izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumiem, aktualizēt tos ikdienā, pārrunāt skolēnu pienākumus un tiesības;
2. informēt par aktualitātēm izglītības iestādes dzīvē, pilsētā, novadā, valstī;
3. analizēt skolēnu mācību sasniegumus un disciplīnu, viņu izaugsmes dinamiku, motivēt skolēnus veikt pašvērtējumu;
4. veicināt klases kolektīva saliedēšanu, kopīgi ar skolēniem un viņu vecākiem organizējot klases pasākumus (ekskursijas, tikšanās, klases vakari u.c.) un, veidojot klases tradīcijas;
5. organizēt skolēnu līdzdalību klases un izglītības iestādes vides saglabāšanā un sakopšanā;
6. sniegt atbalstu savas audzināmās klases skolēniem, ievērojot skolēnu individuālās īpatnības, sekmēt viņu personības attīstību;
7. izvēlēties darba formas sadarbībā ar vecākiem, ņemot vērā audzināšanas darba aktualitātes un nepieciešamību.

IX. Klases audzināšanas darba organizēšanai nepieciešamā obligātā dokumentācija un darba materiāli:

1. skolēnu personu lietas;
2. klases e-žurnāls;
3. izglītojamo mācību sasniegumu kopsavilkums e-žurnālā;
4. skolēnu liecības;

5. skolēnu apliecības;
6. skolēnu dienasgrāmatas (1.-9.kl.);
7. drošības instruktāžas parakstu lapas;
8. klases audzinātāja darba mape (Portfolio);
9. audzināšanas darbības plāns/programma;
10. ekskursiju /pārgājienu pieteikumi, mācību ekskursiju dalībnieku saraksts, instruktāža;
11. klases audzināšanas darba pašnovērtējums (mācību gada beigās);
12. vecāku sapulces protokoli;
13. individuālais darbs ar vecākiem (ieraksti Mykoob, WhatsApp, dienasgrāmatā, SMS, sarunas utt.), to atspoguļojums.

X. Plānotie audzināšanas darba rezultāti:

- tiek sekmēta izglītojamo patriotisma un pilsonisko zināšanu, prasmju un vērtību apguve un pilsoniskā līdzdalība skolā, sabiedrībā un valsts dzīvē;
- ārpusstundu aktivitātes un pasākumi vērsti uz izglītojamo radošo un sociālo prasmju attīstību, vērtību orientāciju un karjeras izaugsmi;
- izglītojamie iesaistās tautas tradīciju un kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā, saglabāšanā un pilnveidē, apkārtējās vides sakopšanā;
- padziļinājusies izglītojamo izpratne un atbildība par cieņas pilnām savstarpējām attiecībām, mazinot neiecietību un vardarbību konfliktu risināšanā, kā arī par veselīgu dzīvesveidu un personiskās drošības jautājumiem. Izglītojamie iesaistās labdarībā un brīvprātīgo darbā;
- veicināta iesaistīšanās izglītojamo pašpārvaldes darbībā skolas dzīvē, kā arī izglītojamo individuālo kompetenču pilnveidi interešu izglītības programmās;
- Savas zināšanas bērnu tiesību un audzināšanas jomā pedagogi padziļinājuši piedalotiesursos, semināros, vebināros;
- mācību un audzināšanas darbā tiek īstenota karjeras izglītības programma, skolas iesaistījusies projektā “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”;
- vecāki ir informēti un aktīvi sadarbībā ar skolu;
- skolā tiek īstenots mērķtiecīgs un pārskatāmi koordinēts audzināšanas darbs, sadarbojoties izglītības iestādes pedagoģiskajam personālam, izglītojamajiem un viņu ģimenēm un citām audzināšanas darbā iesaistītām institūcijām (pašvaldības, valsts).

XI. Informācijas avoti:

- 29.6. Klases stundu programmas paraugs. Metodiskais līdzeklis. VISC, Rīga, 2016.
- 29.7. www.visc.gov.lv
- 29.8. www.likumi.lv
- 29.9. <http://izm.izm.gov.lv>
- 29.10. www.prakse.lv
- 29.11. <http://viaa.gov.lv>
- 29.12. www.csdd.lv
- 29.13. www.emergency.lv
- 29.14. www.vugd.gov.lv
- 29.15. www.112.lv

XII. Skolas audzināšanas programmas pielikumi:

- Skolas iekšējās kārtības noteikumi;
- Drošības instruktāžas;
- Klašu audzinātāju darba plāni un programmas;
- Klases stundu tematiskie plāni;
- Atbalsta personāla darba plāns;
- Interešu izglītības pulciņu darba plāni;
- Karjeras izglītības programma.